

stichting Een Joodse Erfenis

- de herinnering levend houden -

Agenda 2018

Zondag 29 april
lezing door Ewoud Sanders
organisatie:
KinderBoekenHuis i.s.m.
stichting Een Joodse Erfenis

Vrijdag 4 mei
Open Joodse Huizen /
Huizen van Verzet
in Winsum
Van 13.00 - 17.00 uur
(meer informatie: zie pag.2)

Openstelling sjoel tijdens en na
de dodenherdenking

Zondag 9 september
Europese Dag van de Joodse
Cultuur
Thema: *Storytelling*

Nieuwsbrief

april / mei 2018

De Winsumse Sjoel

Jeugdverhalen over jodenbekering en joden in jeugdboeken

Op zondagmiddag 29 april houdt taalhistoricus en journalist Ewoud Sanders hierover een lezing.

In 2017 promoveert hij op een onderzoek met de titel:

Levi's eerste kerstfeest.

Jeugdverhalen over jodenbekering (1792-2015)

Sanders bespreekt christelijke bekeringsverhalen over joden die verbazen vanwege de enorme intolerantie die er uit spreekt.

Hij onderzoekt in zijn studie tachtig van die verhalen: 13 katholieke en 67 protestantse.

Zelfs na de Tweede Wereldoorlog zijn er in bepaalde orthodoxe kringen nog dergelijke bekeringsverhalen verschenen.

Collectie KinderBoekenHuis

De lezing wordt georganiseerd door het KinderBoekenHuis i.s.m. stichting Een Joodse Erfenis.

aanvang: 15.00 uur
entree 7,50 euro
reserveren vóór 15 april via:
info@kinderboekenhuis.eu

Nadere informatie, waaronder de locatie, volgt binnenkort.

Openstelling sjoel tijdens en na de dodenherdenking op 4 mei

Vanaf half acht 's avonds staan de deuren open voor een ieder die daarbinnen een kijkje wil nemen. Er is o.a. een bescheiden foto-opstelling ter herinnering aan alle dertien Joodse oorlogsslachtoffers uit Winsum. (Foto: Jacob Comprecht de Vries ca. 1938)

Stichting Een Joodse Erfenis heeft als doel de herinnering aan de Joodse gemeenschap van Noordwest-Groningen levend te houden.

Het secretariaat is gevestigd:
Tuinbouwstraat 16
9951 EG Winsum
T : 0595-442728 E : info@sjoelplein.nl

www.sjoelplein.nl

Donateur worden?

Wilt u ons werk ondersteunen met een eenmalige of jaarlijkse bijdrage (waarvan u de hoogte zelf kunt bepalen), stuurt u dan een mail of kijk voor nadere informatie op onze website.

De Winsumse Sjoel

Voormalige synagoge
Schoolstraat 24, 9951 EL Winsum

Israël (Issy) en *Sophius de Vries*
schoolfoto 27 juni 1939

Kloosterstraat 4: hier heeft *verzetstrijder Jan van der Laan* gewoond.
(Foto van Gert-Jan Lobbes)

Herdenking 4 mei 2018

Open Joodse Huizen / Huizen van Verzet

Op vrijdagmiddag 4 mei organiseert stichting Een Joodse Erfenis in samenwerking met Stichting Behoud Synagoge Winsum, Stichting Herdenking 4 Mei Winsum en de Historische Vereniging Winsum-Obergum het herdenkingsproject *Open Joodse Huizen / Huizen van Verzet* op drie locaties in Winsum-Obergum. Op die middag vertellen huidige bewoners en een verre verwante persoonlijke verhalen. De toegang is gratis en iedereen is welkom om te luisteren, mee te praten en te herdenken. Het project komt tot stand door financiële steun van de Provincie Groningen. Ook in de stad Groningen, Appingedam en Winschoten wordt meegedaan aan dit project.

Meer info op: <https://www.openjoodsehuizen.nl/nl/programma2018>

Het programma ziet er als volgt uit:

-12.30 - 17.00 uur, *Schoolstraat 24, voormalige synagoge (sjoel)*

De sjoel is open vanaf 12.30 uur en om 12.45 uur gaat 'Open Joodse Huizen'/'Huizen van Verzet' Winsum-2018 officieel van start. In de sjoel is informatie beschikbaar en u kunt er werk bekijken van schilderes Els van Berg. Op de drie locaties vertellen de sprekers hun verhalen in circa veertig minuten, zodat er voldoende tijd is om naar een volgende locatie te lopen. Tussentijds kunt u ook in de sjoel terecht voor koffie/thee/water en toiletgebruik.

-13.15 en 15.15 uur, *Schoolstraat 24 (voormalige synagoge 1879)*

Hanna van Berg vertelt over haar herinneringen aan en bevindingen rond de *voorouders van haar vader Salomon van Berg* en de band die zij voelde met *koopman Izack Jonathan van Berg* toen zij op 28 april 2011 aanwezig was bij de heropening na restauratie van vm. synagoge Winsum.

-13.15 en 14.15 uur, *Oosterstraat 20 (woon-winkelpand 1929)*

Huidige bewoner Romke Visser vertelt over de vroegere bewoner *Israël de Vries*, die in de zomer van 1939 van zijn grootmoeder Sophia de Vries-van der Klei een 'Vacantieboek' cadeau krijgt en aan het begin van de Tweede Wereldoorlog dagelijks per trein naar zijn middelbare school in Groningen reist.

-14.15 en 15.15 uur, *Kloosterstraat 4 (woonhuis 1934)*

Huidige bewoner Egbert Kruidhof vertelt over de vroegere bewoner, gezinshoofd, vader van twee zonen, boekhouder en *verzetstrijder Jan van der Laan*, die vanwege zijn illegale activiteiten op 16 februari 1945 wordt gearresteerd. Op 18 april overlijdt hij in Sandbostel, een dependance van concentratiekamp Neuengamme.

- 16.30 uur, *Schoolstraat 24, voormalige synagoge (sjoel)*

Gezamenlijke afsluiting in de sjoel met hapje, drankje en slotwoord van Anneke Wallage, oud-voorzitter van Stichting Herdenking 4 Mei Winsum en oud-bestuurslid van stichting Een Joodse Erfenis.

TIP

- **vr. 4 mei**, 21.00 uur, Lutherse Kerk, Groningen en **zo. 13 mei**, 15.00 uur, Doopsgezinde Kerk, Groningen: **optreden Koor van het 4 Mei-Projekt** met het programma: **'Wij zijn de anderen'**: over **uitsluiting en verbinding**. Uitsluiting is van alle tijden. Verbinding tussen mensen is daarom heel belangrijk. www.4meiprojekt.nl